

Muhulane

Nr 11 (288)

Talvekuu 2013

Muhu leht

RANNAMÄEL

Kui kibus päti nina peal
nii roosas vatis seisan seal
kus rinda pistmas meri taevas
ja päike uppumise vaevas

Just sealt, kus kõrgub
Rannamägi
on näha maa ja merevägi
ning taevavatid mis nii harva
on nõnna muhuroosat karva

Aastaaegade tsirkus

Loodus on endale tõmmand
nii kirevad vatid ülle
sinine taevas langemas
hülgehallile merele sülle

kask siilikukollane
vahar kapetakirju
kirjutan kirju
sellest et
puude riüid pudenend maha
taevasina peitnud end mere
taha
see hallus polegi paha
ise küll halliks minna ei taha
kuid läheme siiski
et näha looduse hallust ja
kirkust
aastaaegade tsirkust
2 x Hilja Tüür

Teade

Alates 20. novembrist on
Muhu Vallavalitsuses müügil
valla 2014. a monokalendrid
hinnaga 4 eurot.
Info telef. 453 0672.

ISSN 1736-289X

Noorteka uudiseid

Lugemisorienteerumine ja õhtune jalgrattasõit

22. oktoobril (koolivaheajal) toimus lugemisvõistluse lõpuüritus ehk lugemisorienteerumine. Samal õhtul tegime ka pimedada aja rattasõitu. Alustasime tegevustega kell 7 õhtul. Rattasõit toimus spordiväljakul. Osalejatel olid seljas helkurvestid, kiivrid, tuled ja kõik muu vajalik ka olemas. Rada oli märgistatud helendavate kepikesetega. Selline ühine jalgrattasõit pimades oli väga põnev kogemus.

Peale jalgrattasõitu asuti orienteeruma. Kokku tuli leida 10 küsimustelehte. Toon ka ühe näite, mida küsiti: „Tulge nüüd, käige minu sabas!“ käsutas külmking. „Ma juhatan teid metsast välja. Ruttu! Ega mul pole mahti teiega siin päev läbi jantida, sõber ootab, et ma tema sünnipäevale läheksin, mul juba kingituseks suur pada ..... valmiski pandud, ainult võta käe otsa ja mine! Jookske inimesed, nüüd minu järele!“ Mis oli pajas? Vastusevariandid olid: a) kahe hiidlase käed b) kolme muhulase pead c) ühe saarlase jalad. Kas Muhulase lugeja teab vastust ja seda, millisest raamatust tsitaat pärineb?

Kõigi jalgrattasõidul osalejate vahel loositi välja kolm auhinda – rattalamp, uhke pasun ja jalgrattakindad. Lugemisorienteerumise kaks esimest kohta said omale Rahva Raamatu kinkekaardid. Lugemisorienteerumise võitsid Katariin Aer ja Hendri Maisalu. Siinkohal tahan tänada ka Liiva Raamatukogu juhatajat Erika Pintsit, kes aitas raamatuid valida, pani välja auhinna ja oli muidu igati toeks. Aitäh!

MoNo lõpetamine

Muhu Noortekeskuse eestvedamisel sai sel suvel ja sügisel teoks projekt nimega „MoNo buss nr 1“. Tegu oli mobiilse noorsootöö projektiga, millest lisaks Muhu vallale võtsid osa ka Orissaare, Põide ja Laimjala noorsootöötajad ning noortega tegelevad inimesed. Kokku tehti 8 väljasõitu, osales ca 200 noort. Neljas eelpoolnimetatud vallas toimusid erinevad noortele suunatud tegevused, jagati infot

Järg lk 3.

Tornimäe rahvamajas
MoNo buss nr 1
lõpetamisel.

Muhu valla arengukava 2014-2020 avalik arutelu

4. novembril 2013. a. algusega kell 16:00
Muhu Põhikooli saalis

Arengukava mustandiversioon on kättesaadav aadressil
www.muhu.ee/arengukava

Ettepanekud esitada e-posti aadressil
mihkel.jyrisson@muhu.ee
või paberandjal Muhu vallamaja hiljemalt 5. novembriks 2013. a.

Täpsem info:
Mihkel Jyrisson (projektijuht)
mihkel.jyrisson@muhu.ee

Hellamaa Külakeskuses 9. novembril kl 19

Mardipidu.

Kutsuvad Muhu Muuseum ja Hellamaa Külakeskus.

Kavas väike mardinaidend, kõige mardilikuma mardid valimine ja jalakeerutus. Pääse 2 eurot, martidele tasuta.

Muhu Vallavalitsuse kassa on suletud **11. - 17. novembril.**

Makseid saab tasuda Muhu Vallavalitsuse arvele 1120228703.

26. septembril sündis Triinu Traumanni ja Taavi Aava perre poeg **Teodor** Aav.

Vallavolikogu

7. koosseis pidas 4 aasta jooksul 53 istungit, viimane leidis aset 11. oktoobril. Päevakorras:

1. Muhu Vallavolikogu 12.3. 2013. a otsuse nr 164 täiendamine (valimiskomisjoni koosseis).
2. Muhu valla eelarvestrateegia 2014-2017 kinnitamine.
3. Vallavara võõrandamine (tuletõrjeauto).

Valimiste kokkuvõte

Võrreldes eelmiste valimistega võttis IRL juurde viis volikogu kohta, reformierakond aga kaotas neli. Reformierakonnal on Muhu volikogu uues koosseisus kaks ja Keskerakonnal üks koht. Muhus käis valimas 962 inimest, valimisaktiivsus oli 56,7 protsenti.

Vallavanem Raido Liitmäe kogus 246 häält - rohkem kui ühegi teise kandidaadi valimistulemus pärast taasiseseisvumist.

Valmis Kallaste sadama rekonstrueerimistöde I etapp

Sadamas saavad randuda kuni 1,5-meetrise süvisega alused. Sadama rekonstrueerimise järgmine etapp näeb ette lainemurdjate rajamise ja faarvaatri stüvendamise.

20. novembrini 2013 on võimalik esitada tublisid kultuuriinimesi ja kollektiive **kultuuripreemiale "Kultuuripäril"** ja **Hendrik Krummi nimelisele kultuuristipendiumile**. Lähemalt loe www.muhu.ee - teated.

Vallavalitsuse istungitelt

24. september
Väljastati üks ehitusluba ja kaks kasutusluba. Kinnitati Muhu Noortekeskuse projekteerimisehitustööde riigihanke korraldamiseks läbiviidud hanke tulemused.

4. oktoober
Väljastati projekteerimistingimused:
- Lõetsa k Mäe mü väliskanaliseerimise ehitamiseks;
- Kallaste k Kaasiku mü elamu ja abihoonde ehitamiseks;
- Linnuse k Aru mü väliskanaliseerimise ehitamiseks.

Kooskõlastati Rinsi k Piiri mü puurkaevu asukoht.

Väljastati kirjalik nõusolek Alam-Pedja Arenduse OÜ-le Võiküla Roo mü puurkaevu rajamiseks.

Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le elektrivõrguühenduse rajamiseks

- Võiküla Roo mü-l;
- Hellamaa k Jaanitule mü-l.
Väljastati kaevatööde luba OÜ-

le Kehte Raugi k Aspli tee mü-l Aspli tee 1 elektrikaabli paigaldamiseks Aspli tee 4 mü piiril asuva liitumiskilbini.

Võeti vastu Suuremõisa k Lageda kü detailplaneering.

Nõustati taotlusega jagada Vanamõisa k Saueaugu mü: Saueaugu ja Saadu.

Eesti Reformierakonnale anti luba korraldada „Tervisebussi“ üritus 7. oktoobril 2013.

18. oktoober

Volikogu valimiste korraldamiseks eraldati valimiskomisjonidele eelarves ettenähtud rahalised vahendid.

Otsustati toetada M. Pärna osalemist MTÜ Orissaare Sport Spordiklubis ja hüvitada lapsevanemale spordiklubi osalustasu vastavalt pooltevahelisele lepigule.

Kinnitati sotsiaalkomisjoni ettepanekud.

Otsustati kooskõlastada Kesse k Uueõue mü puurkaevu asukoht.

Väljastati kirjalik nõusolek Mõisaküla Mihkli mü puurkaevu rajamiseks.

Väljastati ehitusluba Mäla k Põlluvälja mü sauna ehitamiseks.

22. oktoober

Projektile „Muhu Noortekeskuse uute ruumide rajamine“ otsustati läbi viia hankemenetlus riigihankele, volitada AS-i Telora-E (projektijuht Väino Juhkental) teostama ja esindama Muhu Vallavalitsust riigihankega seotud toimingutes, kinnitati riigihanke dokumendid, pakkumuste hindamise kriteeriumiks madalaim hind. Pakkumiste avamiseks, pakkujate kvalifitseerimiseks, pakkumuste vastavaks tunnistamiseks ja eduka pakkumise väljaselgitamiseks moodustati komisjon koosseisus Raido Liitmäe (esimees, vallavanem), Indrek Võeras (ehitusspetsialist), Arnek Grubnik (noortekeskuse juhataja) ja Väino Juhkental (Telora-E).

Volikogu liikmete registreerimisest

25. oktoobril registreeris valla valimiskomisjon 20.10. 2013. a valimistulemustele tuginedes oma otsustega volikogu liikmed, volikogu asendusliikmed ja lisamandaadid. Samuti määrati volikogusse kaks asendusliiget.

Riigikogu liikme staatuse seadus § 24 keelab riigikogu liikmel olla vallavolikogu liige tema riigikoguliikme volituste kehtimise ajal. Vabariigi Valimiskomisjon on seisukohal, et tema volitused vallavolikogu liikmena tuleb koheselt peatada ja asemele määrata asendusliige. Kuna seadus mingeid alternatiive ei anna, ei ole isikult teatise esitamine vajalik.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus § 18 alusel lõpevad valituks osutunud volikogu liikme volitused ennetähtaegselt tema asumisega sama valla omavalitsuse ametnikuks. Vastava teatise mandaadist loomiseks või ametist loobumiseks esitab isik vallasekretärile 5 päeva jooksul, kes edastab selle valla valimiskomisjonile otsuse vormistamiseks.

Volikogu liikmeks valituks osutunud Eesti Reformierakonna liikme Imre Sooääre volikoguliikme volitused peatuvad kuni tema Riigikogu liikme volituste lõppemiseni, tema asemel asub hetkel valla volikokku Olaf Orgse.

Volikogu liikmeks valituks osutunud Erakond Isamaa ja Res Publica Liit liikme Triin Valk'a volitused volikoguliikmena lõppevad ennetähtaegselt seoses jätkamisega Muhu Vallavalitsuse ametnikuna. Tema asemel asub volikokku Tarvi Valdmets.

Valla Valimiskomisjoni otsused ja protokollid leiab dokumendiregistrist.

Hea muhulane!

MTÜ Muhu Kess on 21. detsembril toimuval Muhu laadal väljas sedakorda heategevusmüügiga. Kogu müügitulu annetame Liiva pastoraadihoone katuse remondiks. Kui soovid kampa astuda ja sul on miskit, mida sooviksid annetada katuse remondi heaks, siis toimetage oma kraam vallamajja Irena kätte. Kena oleks kui sa oma annetusele ise oskad hinna välja mõelda. Ehkki selle määraks võib vabalt jääda ka ostja südametunnistus. Kuna kõik katusekivide ostjad, saavad endale katusele nimelised kivid, siis lubame, et ka kõigi annetajate nimed saavad tulevikus pastoraadi katusele talletatud.

MTÜ Muhu Kess

Volikogu 8.koosseis

Volikogu esimees: Ain Saaremäel

Volikogu aseesimees: Jaana Palu

Volikogu liikmed: Raido Liitmäe, Mihkel Ling, Aarne Jõgi, Tiina Saar, Aino Rummel, Triinu Lang, Meelis Mereäär, Jaan Kesküla, Olev Vahter, Olaf Orgse, Tarvi Valdmets.

Pädaste-Liiva tee sulgemine

Seoses riigimaantee nr 21154 Kuivastu-Pädaste-Liiva kapitaalremondiga on **teelõik Pädaste-Liiva ajavahemikul 4.11-20.11 kl 8.00-17.00** lõikude kaupa **läbipääsuks suletud**.

Täiendav info tel. 511 6770, 511 7209.

Vabandame ebameeldivuste pärast!

AS Eesti Teed

30. november kell 11.30 toimub **Koguva jõulukuuse all Ülemaaline Jõuluvanade Konverents**. Võimalus paljude jõuluvanadega kohtuda ja edastada oma jõulu-soovid.

Albert ei unune

Meeldejäävaks päevaks sai Hella-maa raamatukogus lugejate koosviibimine kirjaniku ja laulude looja Albert Uustulndi 88. sünniaastapäeva tähistamiseks. **Anne** tegi lühikokkuvõtte tema proosaloomingust. See oli hea meeldetuletus. Oleme neid raamatuid kõik lugenud, aga hakkavad juba tänaseks ununema ja tunned vajadust uuesti lugeda.

Ürituse naelaks kujunes Alberti õepoja **Hillar Uustulndi** osalemine. Ta rääkis Albertiga seotud mälestustest. Kuulsime palju uut tema elust, tabavatest ütlustest, huumorimeelest. Esmakordselt kuulsime luuletust, mille Albert Uustulnd oli pühendanud oma isale. Luuletus oli väga emotsionaalne, kuulates tuli peaaegu pisaraid tagasi hoida. Hillaril endal on ka ladus sõnakasutus ja ta luuletab samuti. Temalt saime kingituseks Alberti ekssliibrise.

Vanemale põlvkonnale on Alberti laulud need, mida koosviibimistel,

Hellamaa Külakeskuses Albert Uustulndi meenutam.

sünnipäevadel, väljasõitudel ikka ja jälle lauldakse. Neid meloodilisi lauldavaid laule teatakse. **Meelis Mereäär** oli valinud esitamiseks neist ka vähemtuntumaid, kuid ikkagi oli hulganisti kaasa lauljaid. Pillilood ja ühislaul löi üleva meeolu. Ruum oli pidulik, lilled,

valged linad laudadel, küünlad, maitsekalt kaetud laud. No küll **Tiina** ja **Küll** ikka oskavad ja tahavad teha.

Albert Uustulnd oli suur inimene, kelle mälestust tuleb hoida ja jäädvustada.

Helju Auväärt

Muhu Noortekeskus saab uued ruumid

SA Innove otsustas oma 7.10.2013. a otsusega rahastada Muhu Vallavalitsuse projekti „Muhu noortekeskuse uute ruumide rajamine“.

Noortekeskuse uute ruumide väljaehitamiseks ehitatakse Muhu spordihalli tagumine lõunatiib kahekorruseliseks, kus esimesel korrusel on juba olemasolev jõusaal ja inventariruumid ning teisel korrusel mängude tuba, puhkeruum kohvikunurgaga, puldiruum, heli- ja videostudio.

Lisaks ehitatakse spordihalli- le juurdeehitus, kuhu tulevad välisinventari ruum, kabinet, studioinventari ruum, köök- õppeklass, ventilatsiooniruum ja olmeruumid. Projekti mahus on ka heli- ja videostudio tehnika ning mööbel.

Uute ruumide ehitus läheb lahti kevadel.

Allikas: www.muhu.ee

Noorteka uudiseid

Algus lk 1.
ning lasti täita ka noorsootöö teemalist ankeeti. Ankeedist selgus muu hulgas ka, et noored sooviksid oma kodukohta kino, samuti rohkem kontserte ja pidusid. Enamus noori saab oma vallas hobidega hästi tegeleda. Paljude noorte arvates on noortel kokkusaamiskohti piisavalt. Väitega, et noored peavad ise aktiivsed olema, siis saab vallas noorte heaks ka palju ära teha, oldi enamasti nõus.

„MoNo buss nr 1“ lõpupidu toimus 26. oktoobril Tornimäe rahvamajas. Kohal oli ca 30 noort, esines ansambel „Evergreen“, mängiti mängu, toimus disko ja söödi uhket MoNo-torti. Suured tänud bändile, diskor Priit Alasele, helimees Igorile, teistele abilistele, noorsootöötajatele ja toredatele noortele, kes lõpupeo kordaminekule kaasa aitasid!

Veelkord SUUR AITÄH! kõigile, kes „MoNo buss nr1“ projekti teha aitasid ning selles osalesid!

Piljarditurniir

Üle pika aja noorteka ajaloos toimus pühapäeval, 27. oktoobril noortekas piljarditurniir. Kokku osales 6 noort. Võitjaks tuli ja rändkarika viis (taas) koju Alexander Lember. Noormeestel on

plaanis peagi jälle turniir korraldada.

„Merereostuse“ näitus

28. oktoobrist kuni 18. novembrini on noortekas üleval merereostuse teemaline näitus. Näitus taga on tublid Leisi Keskkooli noored, kes nime all „Mereatund“ seda projekti juba kevadest peale on teinud. Arvan, et loodushoiu peale tuleb mõelda ja ka noori mõtlema panna. Elame ju ühe saastatuma mere ääres!

Hea Eeskuju Muhumaal 2013

Juba neljandat aastat korraldab noortekas sellenimelist ettevõtmist. Otsime head inimest, kes on aktiivne, hooliv ja ettevõtlik või kel

on lisaks eelpool loetletule veel teisigi häid iseloomuomadusi. Kandidaadid on nüüdseks selgunud. Algab hääletamise voor. Hea Eeskuju Muhumaal 2013 teeme teatavaks **27. novembri tuluõhtul**, mis toimub Muhu spordihallis. Algus kell 16. Tegu on kogupere- üritusega. Toimuvad lähedad töötoad, töötab kohvik ja juhtub muudki.

Helkurimoe konkurs

Noortekas korraldas eelmisel aasta tuluõhtul helkurimoeshow. Sel aastal teeme jälle. Noorteka koduleid leiad infot, kuidas sinustki võiks saada moelooja. **Helkurimoe konkurs kestab 18. novembrini**, kuid show on ikka tuluõhtul. Anna õmblusmasinale valu ja õpeta

modellidele *catwalki*! Kes soovib aga koos juhendajaga helkurimoodi teha, see tulgu noortekasse. Triinu Traumann aitab!

Piljarditurniiril.

Sünnipäevade tähistamine

Lõpetuseks sellisel teemal ka paar rida. Viimasel ajal on sünnipäevade tähistamine noortekas päris popiks muutunud. Tegevust jagub siin sünnipäevalistele tundideks. Nii et kel soovi, andke teada! Kontakt: noortekeskus@muhu.ee või 5172357 (Arnek)

Uudiselt pani kiirelt kokku,
Arnek Grubnik

Põlvamaad avastamas

Juuniku alguses osalesid nelja kooli õpilased kahepäevases looduslaagris Põlvemaal. Laagris osalejad olid pärit erinevatest Eesti paikadest - Tartust, Narvast ja Muhust. Koolidevaheline looduslaager sai võimalikuks Tartu Kivilinna Gümnaasiumi õpetajate Helis Hani, Piret Jõuli ja Taimi Ruusmäe initsiatiivil ning Keskonnainvesteeringute Keskuse toel.

Looduslaagri eesmärgiks oli tutvuda Põlvamaa looduse omapära ja mitmekesisusega. Esimesel päeval külastasime kogu Eestis ainulaadset Kiidjärve Kukulaste Kuningriiki, kus saime teada väga palju huvitavat sipelgate elust - elutsüklist, toitumisest, elupaigast ja vaenlastest. Saime oma nahal tunda, kuidas sipelgas kaitseb end vaenlase eest, ajades üles tagakeha ning pritsides sipelghapet. Ei olnud eriti meeldiv tunne! Nägime endast kõrgemaid sipelgapesi ja enda ümber toimetavaid tõokaid sipelgaid. Retke lõpus kinnistasime uusi omandatud teadmisi mänguliste tegevuste kaudu.

Sama päeva õhtul veendusime ise, kui kaunis on Põlvamaa maastik, matkates kuulsa taevaskodades. Paljud lapsed nägid esmakordselt väga hästi säilinud liivakivipaljandeid. Nii mõnigi laps sai teada ning oma silmaga näha kohta, kust saab alguse Emajõgi. Põnev oli kuulata erinevaid taevaskodadega seotud legende. Eriti meeldis lastele muinaslugu koopas ketravatest neidudest.

Esimese päeva matkavõistlustest puhkasime välja Taevaskoja Puhkekeskuses. Looduslaagri teise päeva varahommikul suundusime imetlema Meenikunno raba. Matka alustasime RMK Päikeseloojanguga

Kiidjärve kukulaste kuningriigis.

maja lähedalt laudteelt. Teekond oli väga vaheldusrikas: muutusid metsatüübid, nägime laukajärvi ja rabasaari, õitsvaid jõhvikaid, sookaile, tupp-villpeasid, huulheinu, ootamatult kohtasime ka arusisalikku. Matkarada viis meid Liipsaare tornini, kust avanes imeilus vaade Meenikunno rabale. Teise päeva suurimaks elamu-

seks oli Piusa liivakoobaste külastamine. Sissejuhatajaks vaatamise filmi nahkhiirtest, sest Piusa koobastes asub Ida-Euroopa suurim nahkhiirte talvituskoloonia. Giidi saatel käisime Muuseumikoopas. Piusa koobaste lähedal asuvas liivakarjääris oli lastel võimalus joosta paljajalu soojal peenel valgel liival. Küll oli mõnus!

Piusa raudteejaama juures asuvas savikojas vaatamiseks, kuidas valmivad savinõud. Linnalaste jaoks oli see ainulaadne elamus.

Koolidevahelise looduslaagri lõpus said kõik osalejad kingituseks t-särgi ja pastapliiatsi, mis jäävad meenutama mõnusalt koosveedetud aega Põlvemaal.

Soovime tänada Tartu Annelinna Gümnaasiumi, Narva Kesklinna Gümnaasiumi, Muhu Põhikooli ja Tartu Kivilinna Gümnaasiumi õpetajaid, kes võtsid nõuks osaleda koos oma õpilastega looduslaagris. Loodame, et koolidevaheline koostöö jätkub ka järgmistel aastatel Eestimaa loodust väärtustavates looduslaagrites.

Helis Hani, Piret Jõul ja Taimi Ruusmäe
Tartu Kivilinna Gümnaasiumi klassiõpetajad, looduslaagri korraldajad ja läbiviijad

Piusa koobastes.

Õpioskuste võistlustelt 2. koht

10. oktoobril toimus Saaremaa keskraamatukogus maakonna koolide 6. klasside õpioskuste võistlus.

Osalenud 11 kooli hulgas saavutas Muhu põhikooli võistkond Saaremaa ühisgümnaasiumi järel ja napilt Orissaare gümnaasiumi ees 71,5 punktiga (max 100) 2. koha.

Muhu võistkonda kuulusid Karoliine Kaljuste, Kadri Ligi, Ott Andero Oidekivi, Elluli Saat ja Maarjali Vaht (juhendaja Ulvi Kipper).

Allikas: Saarte Hääl

Muhu Karika laskevõistlused Koguväs

Oktoobri viimasel nädalavahetusel said muhulased Saarte Hääle kinnitusele uuesti Saaremaa maleva laskeharjutusi Koguva karjääris. Rahvast kutsuti vaatama tankitõrjekahurite laskeharjutust. Samas oli avatud ka relvanäitus.

Võistlustel osales 39 laskurit, lisaks saarlastele Viru, Valga, Pärnu, Harju, Tallinna ja Rapla maleva võistkonnad ja mitme laskurklubi esindajad. Täpsuskütte oli kokku 18, optilise sihikuga sõjapüssist laskvaid snaipreid 21.

Hellamaal taas lüpsikari

23. oktoobri Saarte Hääl tunnustab Tuule Gruppi, kes pani Hellamaa piimafarmi taas piima tootma.

Tuule Grupp tõi Põide vallast Oti farmist 180 lüpsilehma. Hellamaa farmihoone on juba eelnevalt tehtud investeeringute tõttu sobilikum just piimakarja pidamiseks. 280-kohalises Hellamaa lüpsilaudas on praegu veel sada tühja kohta, mis kavatsetakse lüpsilehmadega täita lähema kolme aasta jooksul. Massilist loomade ostu plaanis ei ole, karja hakatakse suurendama järk-järgult Hellamaa farmi noorkarja arvelt. Valdavalt koosneb Hellamaa lüpsikari eesti punasest tõust, aga leidub nii punasekirjusid kui ka mustakirjusid holsteine. Kokku saab farmis tööd 12 inimest.

Põide AG-ga seotud AS Saaremaa Lihatoöstus ostis Hellamaal asuva Muhu saare suurima loomakasvatuseettevõtte OÜ Muhu Farmid aktsiaseltsilt Ühinenud Farmid moodunud sügisel. Tehing sisaldas farmikompleksi koos sinna juurde kuuluvate maade ja rendimaadega ning 180-pealise mahevisekarjaga. Piimatootmise oli Hellamaa farmi endine omanik lõpetanud 2012. aasta algul.

Printsi Seltsing ehitas endale katusealuse

Printsi seltsingu nime alla koonduvad Päelda, Rinsi ja Paenase külad. Kui 2011 mais loodud külaseltsingule oli nime vaja, tundus Printsi sobivaim. Kunagi olevat kolm küla olnud Printzenhofi mõisa valitseda. Kohalikud kutsusid seda Printsiks, mis nimi oleks veel ideaalsem. Seltsing sai loodud eesmärgiga külade arengut soodustada. Eraldi on külad üpriski väherahvastatud, aga ühiselt on inimesi piisavalt, et midagi juba ära teha. Pärast seltsingu asutamist hakati hoolega otsima külaplatsi jaoks maad. Peale erinevaid tagasilööke sai seltsing maa Paenase Nõlva Meeliselt.

Maa olemas, tuleb sellele ka väärtust luua.

Tänavu kevadel jõudis järg sinnamaale, et projektitaotlus läks Kohaliku Omaalgatus Programmi poole teele ja seda selleks, et katusealuse ehitamiseks rahastust saada. Juuni algul tuli vastus, mida ootasime – raha on eraldatud, võib minna ehituseks. Siinkohal tuli meile appi ka valla seltsitegevuse fond. Juulis läks töö lahti ja viimased lauad löödi kiiruga avamispäeva hommikul. Suvine hooaeg kulub kiirelt ja tähtaeg läheneb

kiiremini, kui oodata oskasime. Siiski, 28. septembril oli see päev, kui külad kokku said esimest korda tõrvalõhnase katuse all ja vallavanem ning külavanem lindi läbi lõikasid. Meeleolu aitas luua valla seltsitegevuse fondi esimees Meelis Mereäär oma karmoskal. Ühiselt kaetud laua äärest hakati mõtlema uute projektide peale. Kui juba üks objekt edukalt valmis, innustab see edasi unistama.

Pea tunnistama, et selle projekti teostamise käigus ei sujunud kõik

nii, nagu märtsis mõeldud sai, aga kogemus on hindamatu ja lõpptulemus on see, mis loeb. Ütlen omalt poolt aitäh külaelanikele, kes projektiga kaasa tulid ja panustasid katusealuse valmimisse. Eriti suur aitäh neljale ehitusmehele, kes ennastohverdavalt panustasid oma aja ja oskustega. Ja muidugi Kodaniku Ühiskonna Sihtkapitalile meie Kohaliku Omaalgatuse Programmist raha eraldamise eest!

Liia Ots
projektijuht

Laupäeval, 9. novembril on võimalik sõita Tallinnas Saku Suurhallis toimuvale

Mardilaadale

Valla buss väljub Liiva kiriku parklast kell 8.00 (8.30 praamile). Sõidu maksumus 15 eurot. Laadapilet maksab 5 eurot, sooduspilet 3 eurot. Tagasi 18.45 või 19.55 praamiga. Soovijatel registreerida Reet Hobustkoppeli juures, tel 5669 1980.

Muhu Käsitööselts
Oad ja Eed

Liiva Raamatukogus kaks näitust:

“2. november - hingedepäev”

ja

“Albert Uustulnd 88

(6. nov. 1925 – 9. aug. 1997)”

30. novembril kl 10 toimub Liiva kaubahoovis

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu mentorprogrammi raames Roosimise koolitus (muustrilõngade põimimine kudumise käigus põhikoe silmuste vahele)

Anna oma osalemise soovist teada: 552 0400 või 442 9522.

Hellamaa külakeskuses kuni 30. novembrini Muhu põlled näitus
Avatud E, K, R, L 9.00-15.00
T, N 9.00-18.00
Info: 4500006 või 5163773

Eesti rahvamajad 24 h lahti

Rahva- ja kultuurimajad olid avatud üle-eestilise ürituse “24 tundi Eesti rahvamajas” raames 24 tundi järjest. Muhumaal Hellamaa külakeskuses haarasid “võimu” aga noored, kes värvi- ja diskomuusika saatel pidasid maha ühe vägeva retrodisko. SH

Ilmus “Suur tikandiraamat”

Leida Kirstu 178-leheküljeline suureformaadiline kõva-kaaneline trükis viib lugeja rännakule läbi suvise Muhu saare ja meistri elutöö, kirjutab 29. oktoobri Saarte Hääl.

Kirjastuse Pegasus toimetaja Annika Põltsami sõnul on “Suures tikandiraamatus” avaldatud ka meistri õpilaste tikandeid ja tikkimispiste õpetusi: “Leida Kirstu lugu on ainulaadne, kuna tema lapselapsed on loonud suure meistri e-õppekeskkonna ja kodulehe kaudu on meie raamatu kangelanna saanud tuntuks üle maailma. Blogi on külastatud juba 107 riigist.”

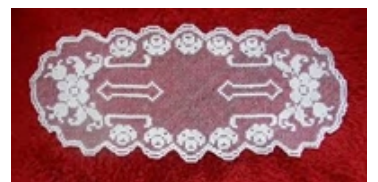
Värskest trükisest saavad lugejad teada tikkija imenipidest ja ka seda, miks eesti rahvakunsti on valitsev kaheksakand, lõputu hoiatuse märk, millel kahekordne jõud. Suure osa Leida Kirstu loomingust moodustavadki kaheksakandilised fantaasiaõied.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu mentorprogrammi raames toimub Hellamaa külakeskuses

23. novembril kell 12.00

Fileepitsi koolitus

Juhendaja Eeva Talts

Õpime valmistama õiget Muhu käiste pitsi. Anna oma osalemise soovist teada: 5163773, 4500006, tiinajogi@gmail.com

Materjalid ja töövahendid:

1. fileenõel e piirits e ui - õpetajal on mõned ka olemas.
2. Laast - see võib olla ka ümmargune pulk - mida suurem läbimõõt või laius, seda suurem tuleb võrgusilm. Muhu pitsil on see kindlalt väike, aga me alustame suurema võrgusilmaga. Kui aga endale hankida, siis peaks varuma ka nn peenemaid nõelu, mille hargiosa laiema koht ei oleks laiem kui võrgusilma üks külg.
3. Raam, millele pits välja venitatakse. Ta võib olla tulevase pitsi suurune, aga ka väiksem, sobib ka puidust õhem pildiraam. Kohapeal olemas siidimaali raamid.
4. Õmblus e tikkimisnõel - suhteliselt tõmbi otsaga.

Materjalid võrgu sõlmimise õppimiseks:

1. puuvillane või linane tugev ühtlase korrotusega niit. Ta peab hoidma sõlme nii, et see lahti ei libise, samas piisavalt libe, et sõlm kinni libistada. Endine nr 10, iiris, heegelnii ja muu selletaoline sobib.
2. Jupp vana väiksema silmaga kalavõrku. Selle tõmbame raamile, mis teil on, ja harjutame seal pisteid, siis ei pea võrgu tegemisele nii palju aega raiskama.

Aeropanoraam Kessulaiust

www.Estonia360.ee kogumikku on lisandunud 360° aeropanoraam Kessulaiust. Jäädvustatud 7.9.2013. Head vaatamist!

<http://www.estonia360.ee/kessulaiud>

Meie pärandist ja selle hoidmisest

Inna Ligi: "Muhumaa pinnal on kultuuri-mälestiste riiklikku registrisse kantud 329 objekti.

Saare maakonna 345 ehitismälestisest ligemale kolmandik ehk 117 asuvad Muhus, neist suurema osa moodustab Koguva küla hoonestus ehk muhulaste kodud. Teatavasti on Muhu Katariina kirik, mis ehitatud 13. sajandil, üks esimesi objekte, mida meie saartele tulekul külastatakse. Muhu kirikuaed on ühtlasi ajaloo-, arheoloogia- ja ehitismälestis. Muhu kiriku omaaegne majandusüksus oli Muhu kirikumõis, mille 1832. aastal ehitatud puidust peahoone ehk pastoraat on edukalt jõudnud juba 21. sajandisse.

Muhus on 52 küla, nendest 14 on miljööväärtslikud. 600 elumaja on ehitatud enne 1945. aastat. Muhus võib olla veel alles 400–500 rehemaja. Pärandkultuuriobjektidena on inventeeritud 2010. aastal 600 objekti. Muhus on teada ligi 500 tühja kodukohta."

Inna Ligi ütles, et kogu see pärandvara vajab eelkõige teadvustamist, pidevat hoolt, vajadusel uuendamist ehk kaasajastamist.

"Teinekord ka valikuid, mida võtta, mida jätta. See omakorda vajab oskusi, teadmisi, kogemusi. Selleks see pärandikool meile kõigile vajalik ongi. Mitte ainult Muhumaale.

Esimene eesmärk on kaasaegse suhtumisega sellesse vanasse majja õppida teda korrastama. Selle protsessi kaudu on võimalik jagada säästva renoveerimise alast teavet kogu Saare maakonnale ja aidata kaasa ajaloolise hoonestuse säilimisele eelkõige Muhumaal."

Pastoraadihoone kasutamise kaugem eesmärk on kujuneda Muhu pärandikooliks, mille põhitegevus on Muhu looduskeskkonna, arhitektuuri, kunsti, kultuuri, rahvakommete ja -tavade väärtustamine, kaitsmine ja edendamine, elutervete väärtushinnangute väljakujunemisele kaasaaitamine, maailmakultuuri tutvustamine Muhu saarel ja Muhu elulaadi tutvustamine väljaspool Muhu saart.

Allikas: Nädalalõpp

Vanu pilt Muhust

Rein Saksakulmu pildikogust pärit pilt on tehtud Liiva pastoraadi uksele.

Kindlasti on veel neid, kes ise end selle pildi pealt ära tunnevad ja veel rohkem neid, kelle tuttavad-sugulased pildil on. Muuseum on tänulik, kui see info ka muuseumi jõuab.

Eda Maripuu
Muhu Muuseum

Hingedeaeg, hingedepäev, surnutepüha?

- **Hingedeaeg** on meie rahvakalendris surnute mälestamise aeg, mis langeb hilissügisesse. See on ka looduse suremise ehk uinumise aeg. Hämar sügisene aeg soodustab ka emotsionaalselt mõtlemist surma ja lähedaste hingede peale. Surmale mõtlemine aitab õigemini elada.

- **Hingedepäev** on katoliku kiriku püha, mida peetakse ametlikult juba ligi 1000 aastat. 1. november on katoliiklastel kõikide pühakute päev, järgnev 2. november on kõigi siit ilmast lahkunute mälestuspäev - hingedepäev.

- **Surnutepüha** peavad protestantlikud kogudused lääne kirikuaasta viimasel pühapäeval

(nn igavikupühapäev, sel aastal 24. novembril).

- Õigeusu kirikus algab kiriku-aasta 1. septembril ja surnute mälestamine ei ole sellega seotud. Õigeusus mälestatakse surnuid igal liturgial, aga rahvakalendri mõjul palvetatakse ka meil saartel surnute eest eriliselt just enne jõuluaega. Ametlikult on surnute sügisene mälestamine seotud Tessalooniki püha suurkannataja Dimitriosiga (+306.a.), kelle mälestuspäev on 26. oktoobril.

Uinunutele on pääsemisel (lunastusel) abiks elavate poolt nende eest tehtud palved, kõige rohkem aga jumaliku liturgiaga (armulaua-

teenistusega) seotud eestpalved. Praktikas tähendab see seda, et anname kirikusse eestpalveks oma surnud omaste eesnimed. Mõnikord ei too eestpalved mitte ainult kergendust neile, vaid ka vabanimise pattudest ja elu ajal tehtud eksimustest.

Nii nagu meie palume uinunute eest, nii paluvad ka nemad teises ilmas meie eest, sest „armastus ei hävine iial“.

Uinunuid aitavad ka nende nimel, nende mälestuseks tehtud heateod kas kiriku või ligimese heaks.

Rahulist puhkamist kõigile uinunutele! Kena hingedeaega!

Isa Andreas, EAÕK

Kui päästjad sündmuskohale jõudsid...

... olid leegid juba katusest väljas, sellise oskarlutsuliku algusega võib iga päev lugeda Päästeameti poolt tulekahjude kohta edastatud teateid.

Selleks, et päästjad õigel ajal kohale jõuaksid või veel parem, ei peaks üldse tulema, saab igapäev midagi ise ära teha.

Esimese asjana tuleb kriitilise pilguga üle vaadata oma küttekolded. Igal aastal teevad kütteperioodil päästjatele muret tahmapõlengud, mis saavad alguse pühkimata korstnatest ja valedest kütmissvõtetest. Üksikelaamus, suvilas, aiamaajas, taluhoones ja väikeehitises peab üks kord viie aasta jooksul küttekeha puhastama kutsetunnistusega korstnapühkija. Tema väljastab küttesüsteemi tehnilise seisukorra ning ohutuse kohta ka akti. Meeles tuleb pidada, et pottsepalgi peab olema kutse-

tunnistus, sest harvad pole juhtumid, kus inimene jääb korraga ilma nii rahast kui ka korralikust küttekoldest.

Teiseks tuleks üle vaadata oma kodune elektrisüsteem, sest Saare maakonnas on viimasel ajal suurenenud elektriseadmetest alguse saanud tulekahjud. Kui märkate, et kohvimasin, veekeetja või pesumasin teeb juba pikemat aega imelikku häält, ei pea õnnetust ootama jääma, vaid tuleks soetada uus ja töökorras masin.

Päästjad tulevad kutsudes

Päästjad ei saa õnnetusele enne sõita, kui keegi on häirekeskust õnnetusest teavitanud.

Kõige parem tulekahjust teatamise abimees on siin endiselt suitsuandur. Just suitsuanduri eesmärk on tulekahju võimalikult

varajane avastamine ja tänu sellele on võimalik kas siis ise tulekahju kustutada või kutsuda appi päästjad. Siit idee - jõuludeks või sünnipäevadeks paluge endale veiniklaaside asemel kinkida tulekustutustekk või pulberkustuti.

Kui olete ise tulekahju avastanud ja kiirelt kustutanud, aga ei ole päris kindel, kas tuli sai ikka korralikult summutatud, siis helistage ikkagi 112 ja päästjad vaatavad olukorra üle.

Ja kui teil on koduse tuleohutuse kohta küsimusi, helistage julgelt Päästeala infotelefonile 1524 ja saate oma küsimusele vastuse.

Turvalist ja ohutut sügist!

Kätlin Poopuu,

Lääne päästekeskuse

Saaremaa ennetaja

8 soovitus energiasäästmiseks

Valgustus: lülita välja

Keskmisses majapidamises kulub valgustusele aastas 20-25% kogu elektrikulust. Lastele tuleks juba varajases eas selgitada, et ruumist lahkudes või päevasel ajal tuleb lambid välja lülitada. Ühtlasi tasuks toas kasutada vaid neid valgusteid, mida parasjagu tarvis on.

Televiisor: väldi ooterežiimi

Enamikesse kodustesse meelelahutuskeskustesse kuulub televiisor, digiboks, muusikakeskus koos kõlaritega ning DVD-mängijaga. Paraku seisavad need suurema osa päevast ooterežiimil. Ooterežiimi energiatarve võib küündida isegi kuni 10%-ni elektri kogukulust. Ooterežiimi vältimiseks tuleks nii teler, digiboks kui ka muud elektroonikaseadmed nagu näiteks mängukonsoolid pärast kasutamist täielikult välja lülitada või vooluvõrgust lahti ühendada. Et kodusse meelelahutuskeskusesse võib kuuluda isegi kuni 7 seinäühendusega seadet, tasub mugavuse huvides eelistada lülitiga pistikupesit, mille abil saab kõik seadmed ühest nupust mugavalt korraga sisse-välja lülitada. See on jõukohane ka lastele. Lapsega võiks kokku leppida reeglil, et kui lahkutakse teleri eest kauemaks kui 15 minutiks, lülitatakse see ka alati välja. Sama reegel kehtib arvutitöökohta kohta.

Laadidajad: ühenda seinakontaktist lahti

Kõik seinastepsplisse jäetud adapterid ja laadidajad tarbivad elektrit. See puudutab ka elektrihambaharjade laadijaid ja seinakontakti jäetud pardleid.

Küte: küta nii palju kui vaja, aken ava tuulutamiseks

Kui tuba tundub liiga palav, tasub aken avada tuulutamiseks vaid lühiajaliselt. Samal põhjusel tuleks alati enda järel sulgeda välisuks.

Kraan: vähenda survet

Kui voolavat vett parasjagu tarvis pole, tuleks kraan sulgeda. Keskmisses perekonnas võib sellega päevas säästa kuni 120 liitrit vett. Ühtlasi ei ole vaja nõusid pesta tulises vees.

Eesti Energia energiaprofiilide statistika näitab, et keskmine majapidamine kulutab vee soojendamisele aastas 14% kogu energiatarbest. Teisisõnu – mida vähem vett kasutada, seda vähem kulub energiat ka vee soojendamiseks.

Veekeetja: ära keeda rohkem, kui vaja

Elektrilise veekeetja kasutamine on energiasäästlikum kui vee keetmine pliidiil. Suurima efekti saavutamiseks tuleks veekeetjas keeta just niipalju vett, kui parasjagu tarvis. Näiteks kulub tassitäie vee keemiseks 1-liitrisel veekeetjas 3 korda vähem raha kui pidevalt kannutäie vee keetmiseks. Loomulikult tuleks

jälgida, et keedetava vee kogus ei jääks alla keetja miinimumi. Täiskasvanud võiksid jälgida ka katlakivi kogunemist kannu küttekehale, sest ka see mõjutab veekeetja elektritarvet.

Pliit: kasuta õige suurusega keeduala

Söögitagemiseks tuleks kasutada poti või panni suurusel vastavat keeduala. Näiteks kui asetada elektri- või gaaspliidiil 16-sentimeetrise diameetriga pott 18-sentimeetrise läbilõikega keedualale, suureneb energiatarve kõige kõrgema kuumuse korral kuni 15%. Seda seetõttu, et osa keeduala soojusest küttab niisama köögi õhku. Toiduvalmistamisel väheneb energiatarve ka siis, kui asetada potile või pannile peale kaas. Kui vesi potis keeb, tuleks pliidi kuumus energia säästmiseks madalamaks keerata, sest vee temperatuur pärast keemistemperatuuri saavutamist enam ei tõuse.

Külmik: sulge uks korralikult

Külmiku uks tuleb alati korralikult sulgeda, sest kogu sooja õhu, mis külmkappi pääseb, peab külmik uuesti jahutama. Iga ukse avamisega pääseb külmikust keskmiselt välja 30% külmast õhust. Seega – mida pikemalt avatud külmiku ees oma soovide üle mõtiskleda, seda suurem on külmiku energiatarve.

Allikas: Eesti Energia

Suitsuandurid korda!

Päästeameti tuleohutuskampaania rõhutab sel aastal suitsuanduri vajalikkust. Tuletatakse meelde, kui oluline see, et suitsuandur oleks töökorras ja et seda tuleb ka regulaarselt kontrollida.

Tulekahjude statistikast on viimasel ajal hakanud välja joonistuma mõned muret tekitavad tendentsid. Näiteks põhilise riskirühma ehk eakate kodudes leidub üha rohkem suitsuandureid, mis polnud tulekahju puhkemise ajal töökorras, kas tühjenenud või välja võetud patareide tõttu. Halvemal juhul võetakse patarei tühjenemisest piiksudega märku andev andur laest üldse alla.

Suitsuandurit peavad kontrollima regulaarselt kõik pered, veendumaks, et see on töökorras ja hakkab tulekahju korral häiret andma. Kuigi kohustuslik on igas eluruumis üks andur, siis soovitatavalt võiks neid ikkagi olla rohkem kui üks – ikka selleks, et perel oleks turvalisem olla oma kodus.

2012. a Turu-Uuringute ASI uuringust selgus, et vaid 50 protsenti leibkondadest on viimase kuu jooksul kontrollinud kodus oleva suitsuanduri töökorras olekut. Tootjad soovivad seda aga teha lausa kord nädalas. Kord kuus on miinimumprogramm ja rusikareegel on, et pigem kontrollida tihemini kui harvem. Suitsuandur on lakke paigaldatud 94 protsendil eestikeelsest ja 89 protsendil venekeelsest elanikkonnast. Suitsuandurit peab aga vajalikuks 84 protsenti eestikeelsest ja 66 protsenti venekeelsest elanikkonnast.

Elusid päästab õigesti paigaldatud ja töökorras suitsuandur. Veenduge, et ka teie eakatel lähedastel oleks suitsuanduriga kõik korras.

Tabati paruksarvedega pöder

24. oktoobri Meie Maa kirjutab, et Muhu jahiseltsi jahimehed küttisid 12. oktoobril Muhus põdra, kellel on Eestis väga harva esinevad paruksarved. Saare maakonnas ei ole varem sellist põtra tabatud.

16.-17. novembril Hellamaa Külakeskuses **shiatsu algkursus**. Maksumus 30 eurot, registreerimine:

kauri.shiatsu@gmail.com

Collester OÜ

Autoremont

Kere, veermiku ja mootori remonttööd

Varuosade tellimine
Sildade reguleerimine
Rehvitööd
Piduristend

Heitgaaside mõõtmine
Kerevenituspink

Diagnostika
Klaaside vahetus

Võimalik ka ise meie juures oma autot remontida

Töökoda asub Soonda külas vanas lauda kompleksis.

Ehitusteenused

Ekskavaator-laaduri teenus
Transport (kraana + kallur)

Minitraktori teenus

Avant 520:
Laadimiskopp
Muruniiduk (ketid või terad)
Ekskavaator
Pinnasesilur
Pinnase kobestaja

Võimalik rentida koos juhiga või ilma.

5067 502 - paavo@collester.ee
5273 775 - alan@collester.ee

Kui teil on aega vähe, siis tuleme ise autole järele, teeme korda ja toome pärast tagasi.

Pakume ka treilerveo teenust uue Brentexi treileriga.

Igal kolmapäeval Leisi ujuma. Buss väljub Liivalt kiriku parklast. Registreeru 50 37 407 Anneli.

* **Ostan või üürin väikese korteri või maja Muhumaal.** Tel. 50 72 533.

* **Ostan vana palkaida** äravedamiseks Kantsi külla. Hind kokkuleppel. Tel 52 990 96.

* **Pakume puulõhkumiste** teenust halumasinaga, samas **müüa küttepuid.** Tel. 5340 8138 Rein

* **Juukur Hety Huu** töötab Liiva Konsumi II korrusel. Aja saab broneerida telefonil 5670 5862. Meeldivate kohtumiseni!

Kirikuteated

EELK Muhu kogudus

Muhu Katariina koguduse jumalateenistused novembris:

3. november kl 11.00, teenib praost Veiko Vihuri.

10., 17. ja 24. november kl 10.00, teenib õpetaja Hannes Nelis.

Koguduse hooldajaõpetaja Hannes Nelis tel: 529 1881.

EAÕK

Hellamaa: 16. novembril kl 10 jumalik liturgia, hingepalvus

Liiva hooldekodu: 16. novembril kl 12 hingepalvus

Rinsi: 7. detsembril kl 10 jumalik liturgia, hingepalvus

Rahulikku hingedeaga!

Ülepreester Andreas Pöld tel. 45 33 743, mob. 56 606 703 e-post andreas@eoc.ee

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

16. oktoobril 56-aastane **Arvo Äkke**.
19. oktoobril 95-aastane **Salomonias Öue**.

Tunneme kaasa omastele!

Jõulukuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Amanda Saar 95 (13.12)
Antonina Laheäär 95 (20.12)
Armilde Naaber 91 (17.12)
Manivald Öue 88 (14.12)
Oskar Saarkoppel 87 (12.12)
Silvi Grigorovitš 86 (2.12)
Vaike Väärtnõu 85 (5.12)
Harald Väärtnõu 85 (28.12)
Harald Kreen 82 (2.12)
Maimu-Miralda Arumäe 82 (4.12)
Juta Pajumiit 82 (16.12)
Lennart Äkke 81 (8.12)
Helju Läks 81 (17.12)
Uno Saat 80 (10.12)
Vilma Naaber 80 (11.12)
Heljo Nõu 80 (14.12)
Lydia Uiho 80 (31.12)

Jakob Kipper 75 (4.12)
Vello Peedo 75 (22.12)
Arvo Avilo 75 (24.12)
Selma Vaga 70 (28.12)
Matti Tiivas 65 (4.12)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte algava, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

OÜ Muhu Farmid

- Ostab ja võtab rendile põllu- ja karjamaad.

- Pakume tööd lüpsjale ja karjakule.

Info tel: 5345 5445

kristjan.aaso@gmail.com

* Igal kolmapäeval kl 19 Muhu spordihallis **aeroobika**. Info 50 37 407.

Tartumets
ostab
metsakinnistuid
Teeme teile parima
pakkumise!
tel 5557 7007
www.tartumets.ee

Metsandus:

Müüme küttepuid pikku-sega 0,3 - 3 meetrit. Hind alates 28 eurot ruum; eraldi saada ka kase, tamme ja saare halgusid, samuti okaspuud.

Pakume kompleksiga küttepuid saagimis- ja lõhkumiste teenust.

Müüme servamata saematerjali ja planku: mänd, haab, lepp,

saar ja tamm

· Raietööde teostamine koos oksa koristusega,

Lankide märkimine, Metsamajandamiskavade

tellimine. · Piirsihtide puhastamine.

Ostame parima hinnaga raieõigusi, metsamaad ja metsamaterjali.

Müüme sõelutud mulda, graniitkive, liiva ja killustikku.

Erinevate masinate ja seadmete **rent**.

Vaata ka www.muhuvarahaldus.ee

Detsembri Muhulase materjalid on teretulnud **4. detsembri** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee

Muhulane ilmub üks kord kuus.

Internetis www.muhu.ee

Trükkinud Print Grupp 450 eks.

Hind **30** eurosent